gemeente | tytsjerksteradiel

"Mei niget eagje ik it lânskip oer: dit is it gea fan fearten, puollen, reiden, fan bûnt strewelleguod en wâldske greiden; hjir is gjin nee te keap yn 'e natoer"

Provinsje Fryslân
t.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Burgum, 27 januari 2026

ons kenmerk	:	25ZG313287
dossier	:	2025100813796
behandeld door	:	Jan Sijtsma
telefoonnummer	:	14 0511
uw brief van	:	
uw kenmerk	:	
onderwerp	:	Advies op aanvraag omgevingsvergunning groengasinstallatie Sonac B.V. te Sumar

Geacht college,

Het college van B&W van Tytsjerksteradiel brengt op grond van artikel 6.1 Besluit omgevingsrecht advies uit over de aanvraag voor groengasinstallatie van Sonac Burgum B.V. te Sumar. Het project valt binnen onze gemeentegrenzen, maar de provincie is bevoegd gezag. Dit advies richt zich op de lokale belangen en maatschappelijke zorgen die wij signaleren.

Inleiding

Op 22 januari 2026 heeft de raad een besluit genomen over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen (ontwerp-vvgb). De ontwerp-vvgb richt zich op de planologische afwijking van de aanvraag. Voor de behandeling van de ontwerp-vvgb van deze aanvraag heeft onze raad meer dan 170 inspraakreacties ontvangen van bezorgde inwoners en andere betrokkenen. Daar waar de reacties betrekking hebben op de planologische aspecten van het nieuwe project heeft de raad deze betrokken bij de besluitvorming over de ontwerp-vvgb.

Een deel van de reacties gaat over de mogelijke geuroverlast, de effecten op de gezondheid en geluid door het verkeer. De zorgen hierover hebben niet alleen betrekking op dit nieuwe project maar gaan ook over de uitstoot van de bestaande installaties van de fabriek. De groengasinstallatie zal als 10e productielijn op de al bestaande geurbehandelingslijn, emissiepunten en de afvalwaterzuiveringsinstallatie worden aangesloten en hiervoor is een "veranderingsaanvraag omgevingsvergunning milieu" gedaan. Dat betekent dat bij het besluit op deze aanvraag ook naar de voorschriften uit de op 24 mei 2023 gepubliceerde revisievergunning moet worden gekeken. Daarom is dit volgens ons ook een goed moment om deze zorgen breder te wegen.

Postbus 3 | 9250 AA Burgum | Raadhuisweg 7 | tel 14 0511 | fax 0511 460 861 | gemeente@t-diel.nl | www.t-diel.nl

U bent als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het milieutechnische deel van de vergunning. Vanuit de zorgplicht naar haar inwoners brengt het college de bij de gemeente geuite zorgen onder uw aandacht. Wij doen dit in de vorm van een advies als bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit omgevingsrecht. In ons advies gaan wij in op passende maatregelen om aan deze zorgen tegemoet te komen.

Maatschappelijke zorgen

Uit de inspraakreacties blijkt dat een aantal inwoners zich zorgen maken over deze inrichting en hiervan overlast ondervinden. Het gaat dan samengevat om de volgende onderdelen:

Geurhinder

Er is al geurhinder van de fabriek en de vrees is, dat de geurhinder door de nieuwe vergistingslijn nog verder zal toenemen. Inwoners willen weten of de groengasinstallatie leidt tot een toename van de geurbelasting ten opzichte van de huidige situatie, in plaats van het vergunde recht.

Gezondheid

Er wordt wederom gevraagd om een onderzoek naar de uitstoot van gevaarlijke stoffen van de huidige fabriek en de nieuwe vergistingslijn.

Geluid

De inwoners vrezen geluidsoverlast door een toename van het aantal transportbewegingen en laad- en loslawaai omdat voor de nieuwe vergistingslijn ook andere grondstoffen worden aangevoerd.

Ons advies

In ons advies zullen wij achtereenvolgens ingaan op de hierboven genoemde onderdelen geur, gezondheid en geluid.

Geurhinder

In het bestemmingsplan is geen geurcontour op de verbeelding opgenomen en hierover bevat het bestemmingsplan ook geen regels. De gemeente mag ook niet ingrijpen in de milieutoestemming door bedrijfsspecifieke voorschriften in het plan op te nemen. Technische of emissiegerichte regels horen thuis in de “omgevingsvergunning milieu”.

Dit betekent ook dat het stellen, meten en handhaven van de geurnormen via de “omgevingsvergunning milieu” moet gebeuren, zoals dit ook is gedaan in de op 24 mei 2023 gepubliceerde revisievergunning voor de bestaande inrichting.

<u>De bestaande inrichting</u>

In het geuronderzoek van Olfasense wordt voor de groengasinstallatie gesproken over een neutraal projecteffect. Maar wij vinden dat bij elke verandering van de “omgevingsvergunning milieu” opnieuw moet worden gekeken of er sprake is van een acceptabel hinderniveau. Hierbij moet elke mogelijkheid worden aangegrepen om de geuremissie nog verder te verlagen.

Dit kan door het verstoken van dierlijke vetten in de stoomketels niet langer toe te staan. Aardgas is immers al de hoofdbrandstof en het verbranden van gas zorgt voor minder

emissie en geen relevante geuremissie. Het bedrijf gaat mede in het kader van de verduurzaming zelf groen gas produceren en het stoken op dit gas is volgens ons dan de best beschikbare techniek. Wij adviseren u om het stoken van dierlijke vetten in de stoomketels te verbieden.

Groengasinstallatie

Verder adviseren wij u specifieke voorschriften op te nemen om geuremissie van de groengasinstallatie tot een minimum te beperken. Dat kan door voorschriften op te nemen over het lossen en opslaan van het te vergisten materiaal, het vergistingsproces zelf, en de opslag en de verwerking en de afvoer van het digestaat en het afvalwater.

Algemeen

In de revisievergunning zijn al voorschriften gesteld over een geurmeetplan, periodieke geuronderzoeken en de rapportage hiervan. Wij adviseren u deze voorschriften uit te breiden en ook van toepassing te verklaren op groengaslijn. Verder vinden wij dat de meetgegevens ook met de gemeente moeten worden gedeeld en openbaar moet worden gemaakt en dat hiervan ook een publieksvriendelijke versie komt.

Wij adviseren u ook om bij de uitbreiding van de activiteiten opnieuw tot een bijgewerkt geurbeheerplan te verplichten dat ook met de gemeente wordt gedeeld en openbaar moet worden gemaakt. Ook vinden wij dat in de vergunning duidelijke voorwaarden moeten worden gesteld over “good housekeeping” (praktische en organisatorische maatregelen) bij Sonac Burgum B.V. in het bijzonder bij storingen, incidenten en klachten. Wij adviseren u verder om de inrichting te verplichten jaarlijks een anoniem klachtenoverzicht te verstrekken waarin ook staat hoe de klacht is afgehandeld. Verder willen wij u adviseren om een buurtpanel op te richten waarin dit soort zaken periodiek met de omgeving worden besproken.

Gezondheid

Wij hebben op basis van een door onze gemeenteraad aangenomen motie u verzocht om onderzoek te doen naar de samenstelling van de rook uit de schoorstenen van de inrichting. U heeft ons geantwoord dat u geen aanleiding ziet om aan te nemen dat er sprake is van emissie van toxische stoffen of zeer zorgwekkende stoffen. Dit heeft de zorgen van onze inwoners niet weggenomen. Uit uw brief van 12 juni 2024 leiden wij af, dat het voor u ook een financiële afweging is. U schrijft ons dat het gemeentebestuur vrijstaat hiernaar zelf onderzoek te laten doen. Wij zijn hiervoor niet het bevoegd gezag.

Bij verbranding komen er in beginsel altijd schadelijke stoffen vrij. Een milieuactiviteit mag niet leiden tot onaanvaardbare gevolgen voor de omgeving. Wij blijven vinden dat er geen enkele onduidelijkheden over de uitstoot van deze inrichting mag zijn. Het is aan het bevoegd gezag om dit goed uit te zoeken of hierover gegevens op te vragen. Wij adviseren u daarom ook om -net zoals met geur- ook de verplichting om toxisch onderzoek uit te voeren als een voorschrift in de vergunning op te nemen. Volgens ons is dit ook de enige manier om de geuite zorg over de gezondheidseffecten weg te nemen.

Geluid

Het bedrijventerrein is een zogenaamd gezoneerd bedrijventerrein. Het geluid op de zonegrens mag niet meer bedragen dan 50 dB(A). Hieraan is getoetst en ook na uitbreiding kan de inrichting -zo blijkt uit het akoestisch onderzoek- hieraan voldoen.
Wij adviseren u om in de vergunning of in uw toelichting op de vergunning dit duidelijker te motiveren. Wanneer voor de groengasinstallatie ook stoffen worden aangevoerd en

afgevoerd die voorheen niet op deze locatie werden verwerkt of vrijkomen, dan begrijpen wij de zorgen van de omgeving over deze extra verkeersbewegingen en de hiermee samenhangende laad- en losactiviteiten. Wanneer een deel van de verkeersbewegingen van de bestaande inrichting weg kan vallen omdat deze stoffen nu zelf worden verwerkt, dan vinden wij dat dit duidelijk inzichtelijk in de vergunning moet staan.

Slot

Wij vertrouwen erop dat u een zorgvuldige afweging maakt bij uw besluitvorming op deze aanvraag en hierbij al in de ontwerpfase van uw besluit de zorgen van onze inwoners betrekt. Voor een overzicht van de (inspraak)reacties en de besluitvorming van de behandeling van de ontwerp-Vvgb in onze raad verwijzen wij u naar de raadsvergaderingen van 20 november, 18 december 2025 en van 15 en 22 januari 2026 op de website: https://tytsjerksteradiel.bestuurlijkeinformatie.nl.

Wij achten het hiervoor noodzakelijk dat in ieder geval onze adviezen in uw besluit worden overgenomen om de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners te waarborgen.

Graag ontvangen wij van u een inhoudelijke reactie op dit advies en de wijze waarop u dit betrekt bij de besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

de secretaris/directeur,	de burgemeester,
drs. J. Krul	mr. K.A. Breuker